

10 gr.

10 gr.

ABC

NOWINY CODZIENNE

Nr. 359

Warszawa, poniedziałek 14 grudnia 1936 r.

Rok XI

Czang-Kai-Szek zamordowany?

Wojna chińsko-japońska wywołana przez komunistów

TOKIO, 13. 12. Ag. Domei donosi: według niepotwierdzonych wiadomości prasowych, pochodzących z Pekinu, marszałek Czang-Kai-Szek został zabity przez powstańców. Depesze otrzymane od cudzoziemców, mieszkających w Pekinie zdają się potwierdzać te wiadomości.

Na czele powstania w Sian-Fou stał gen. Ziu-To-Tsuan, dowódca 105-ej dywizji oraz gen. Tan-Kai. Obaj wymienieni generałowie dowodzili dawniej armią mandżurską, na czele której stał marszałek Czang-Sueh-Ciang.

Z Szanghaju donoszą o powstaniu rządu, na czele którego stoi marszałek Czang-Sueh-Liang. Rząd ten popierany przez Z.S.R.R. zawarł rzekomo ze Związkiem sowieckim sojusz zaczepno-odporny.

Egzekucje nad oficerami

Według wiadomości ze źródeł chińskich, bunt rozpoczął się gwałtowną walką, kiedy wojska Czang-Sueh-Liana usiłowały rozbroić gwardię Czang-Kai-Szeka. Podczas strzelaniny liczni oficerowie i generałowie armii chińskiej zostali zabici.

Wojska Czang-Sueh-Liana panują nad sytuacją w Sian-Fou, ale wojska nankińskie rozlokowane w południowej części prowincji Szang-Si, zaczęły już marsz na Sian-Fou. W ciągu dwóch, lub trzech dni nastąpi prawdopodobnie pierwsze starcie pomiędzy wrogimi armiami.

Próba zduszenia buntu

Rząd zamierza okrażyć Sian-Fou. Wojska nankińskie, zgromadzone w prowincji Honan już wyruszyły do Szan-Si. Część 1-ej dywizji wojsk rządowych wysłano z Czang-Si do Sian-Fou.

Krają pogłoski, iż wśród wojsk prowincji Szan-Si panuje rozdziew. Część ich rzekomo wypowiadzała się za powstańcami.

Nad Sian-Fou unosiło się wczoraj 20 samolotów.

Według wiadomości ze źródeł chińskich Czang-Sueh-Liang wysłał depeszę do pani Czang-Kai-Szeki zapewniając ją, iż marszałkowi Czang-Kai-Szekowi nie grozi żadne niebezpieczeństwo.

W Nankinie panuje wielkie zaniepokojenie, by Japonia z powodu porozumienia Czang-Kai-Szeka z komunistami nie wzmocniła swej presji na Chin.

Dwie dywizje rządowe już nawiązały podobno kontakt z wojskami Czang-Sueh-Liana. Powstańcy zostali wyparci z Lang-Czeu, stolicy Kansou.

Czang-Sueh-Liang zorganizował w sobotę niezależny rząd, który ma poparcie Rosji sowieckiej. Marszałek Czang dokonał zamachu stanu dzięki pomocy ugrupowań politycznych chińskich z południowo-zachodnich Chin pozostających w ścisłych stosunkach z komunistami.

W depeszach z Nankinu dzienniki podają zarządzenie wydane przez centralny rząd chiński, nakazujące aresztowanie marszałka Czang-Sueh-Liana i pozbawiające go wszelkich zaszczytów i urzędu jako zajmował.

Komunistyczne żądania po 10 tańców

Powstańcy wysunęli trzy żądania: 1) niezwłoczne wszczęcie działań wojennych i wypowiedzenie wojny przeciw Japonii, 2) przywrócenie terytorium Mandżurii, 3) powrót do polityki Sun-Yat-Tsena, uznającej komunizm.

Brak więźniów

doprowadza miasto do ruiny

PARYŻ 13.12 (PAT) Pogłoski, że rząd francuski zamierza skasować kolonię karną w Gujanie francuskiej wywołały zaniepokojenie wśród radnych małego miasteczka i portu St. Martin de Re, w dep. Charente koło la Rochelle, które odchodziły do Gujany transporty skazańców.

Radni obawiając się, że w razie zniesienia kolonii karnej w Gujanie nastąpi upadek miasteczka, domagają się, aby w razie skaso-

wania kolonii w Gujanie powiększono przynajmniej liczbę więźniów, przebywających w miejscowej cytadeli.

Nowa metoda leczenia trądu

LIZBONA, 13. 12. — Prasa portugalska pod sensacyjnymi tytułami donosi o wynalezieniu przez b. aptekarza Antonio Franco nowej metody leczenia trądu. Polega ona na leczeniu lokalnym wraz z leczeniem wewnętrznym, trwającym wiele miesięcy.

Rzekomo, dzięki tej metodzie, udało się osiągnąć liczne wypadki zupełnego wyzdrowienia, stwierdzone przez instytut bakteriologiczny w Lizbonie.

W. Z.

Rząd nankiński, po posiedzeniu, które zakończyło się o późnej godzinie nocy, wydał manifest do narodu chińskiego, wymierzony przeciwko zdrajcy marszałkowi Czang-Sueh-Liangowi, który został odwołany ze stanowiska naczelnego wodza wojsk, działających przeciwko komunizmowi. Czang-Sueh-Liangowi rozkazano, by przekazał dowództwo nad podległymi mu wojskami władzom centralnym.

Stanowisko Japonii

Obserwatorzy dyplomatyczni uważają, iż bunt jest zamachem stanu dokonanym przez Czang-Sueh-Liana, który chce zająć miejsce Czang-Kai-Szeka i uczynić komunizm w Chinach. Inni obserwatorzy uważają, iż koniecznym jest, by Japonia zajęła stanowisko, jeżeli potwierdzi się wiadomość, że bunt jest popierany przez komunistów.

Decyzje rządu chińskiego

Stały, centralny komitet wykonawczy rządu nankińskiego postanowił: 1) złożyć z urzędu marszałka Czang-Sueh-Liana, 2) przewodnictwo komitetu wykonawczego obejmie przewodniczący minister finansów Kung, 3) na czele komisji wojskowej stanie Feng-Yuh-Siang, 4) na-

Znów oszczerstwa i obelgi

„Orędownik”, który zamieścił list niejakiego Zygmunta Nowickiego, stawiający nam wyssane z palca zarzuty, jakobyśmy oddawali nasze pismo do kolportażu jakimś żydowi, zamieszcza drugi list wspomnianego Nowickiego, przeciw któremu skierowaliśmy skargę do sądu o oszczerstwo. W tej sprawie czekamy ze spokojem na przewód sądowy.

„Orędownik” nie ogranicza się teraz do przedrukowania listu p. Nowickiego, lecz zarzuca nam, że reklamujemy kina żydowskie, co jest całkowicie niezgodne z prawdą, gdyż my jedyni wyróżniamy nawet w repertuarze kin

czelne dowództwo nad armią obejmując minister wojny Hoying-Siang.

W Nankinie panuje spokój.

Wobec motywów wyroku w sprawie „Płomyka” Zlikwidować synekurzystów z Z. N. P. Nauczycielstwo polskie ma głos

Wobec ogłoszenia motywów wyroku w sprawie sądowej „Płomyka”, cała opinia publiczna domaga się musi wyciągnięcia właściwych konsekwencji, nie w stosunku do ogółu nauczycielstwa, lecz w stosunku do menderów Z. N. P., którzy nie tylko że nie wyciągnęli właściwych konsekwencji z ukazania się bolszewickiego numeru „Płomyka” w stosunku do redakcji, ale autorytetem swym starali się obronić tę redakcję przed stawianymi jej zarzutami.

Należy kategorycznie przestrzec przed kierowaniem zarzutów pod adresem ogółu nauczycielstwa polskiego, na co pozwala sobie część prasy. W rzeczywistości bowiem obecni menderzy Z. N. P. dostali się na swe stanowiska

dzięki poparciu sanacji, nie reprezentują oni natomiast szerokiego rzesz nauczycielstwa polskiego.

Nauczycielstwu można postawić tylko zarzut, że dotychczas nie zdobyło się na usunięcie sanacji no-ludowo-frontowych menderów Z. N. P. Dzieje się tak jednak wskutek teroru, jaki wywierają sanacyjne organizacje nauczycielskie, które potrafiły wyzyskać zaufanie władz państwowych dla wywierania presji na członków.

Obecnie menderzy Z. N. P. znowu zamierzają wyzyskać nauczycielstwo i odebrać mu część jego głodowych zarobków na sfinansowanie swych imprez wydawniczych, gdzie działacze ludowo-frontowi znajdują sówicie opłacane synekury. Wiadomo, że zarobki menderów Z. N. P. i ich obrońców prasowych doszły do sum, o jakich nie marzą nawet biedni nauczyciele.

Z tym trzeba skończyć!

Rządowa łódź podwodna „C 3” storpadowana Śmierć 45 marynarzy

WALENCEJA, 13. 12. — Ministerstwo marynarki i ministerstwo lotnictwa wydały następującą komunikat: „Wczoraj po południu o godz. 14.30 w pobliżu Malagi łódź podwodna, należąca do floty rządowej została storp-

dowana przez łódź podwodną cudzoziemską. Dotychczas stwierdzono, że uratowali się tylko kapitan i dwóch marynarzy. Załoga zatopionej łodzi podwodnej „C 3” składała się z 47 marynarzy.

Knowsze odkrycie nauki sowieckiej Ziemia wspiera się na 3-ch w elorybach

MOSKWA 13.12. „Komsomolskaja Prawda” donosi z Saratowa, że katedrę biologii w saratowskim Instytucie Medycznym zajmują niejakie Tiumankow, zupełnie ignorant i nieuk, który w wykładach rozwija takie teorie, jak że „Ziemia opiera się na trzech w elorybach”, i że „słońce, zachodząc zanurza się rzece-oceanie”, Tiumankow aż w 10 wykładach

zajmował się zagadnieniem, jaki może mieć wzrost 18-letnia dziewczyna na planecie Jupiter.

Dziennik obwinia za to dyrektora instytutu, oskarżając go jednocześnie o trockizm.

Edw. Windsor przybył do Zurychu

BAZYLEA, 13. 12. (PAT.). — Pociąg pociąg pociąg Boulogne—Bazylea, do którego doczepiony był wagon salonowy b. króla Edwarda, przybył do Bazylei o godz. 6 m. 30. Po krótkim postoju pociąg ruszył w dalszą drogę do Austrii przez Zurych.

Ks. Windsoru odbywa podróż w towarzystwie osobistego sekretarza, detektywa prywatnego i agenta Scotland Yardu. Podczas przejazdu przez terytorium szwajcarskie pociąg jedzie kilku agentów policji szwajcarskiej. O godzinie 8-ej pociąg przybył do Zurychu.

Nacjonalizacja Estonii masowy powrót starych nazwisk

TALLIN 13. 12. Prezes komitetu przywrócenia nazwisk estońskich, oświadczył, że w bieżącym roku zmieniło nazwiska na rdzenne estońskie przeszło 100 tys. obywateli.

W. Z.

Nowa Targowica

Doniesiono nam o następującym fakcie:

Na jednym z zebranych publicznych, gdy omawiano sprawę, związane z obroną Państwa, wszedł na trybunę jakiś „działacz” i oświadczył:

— Po co nam wielkie zbrojenia? Przecież na wypadek ataku ze strony Niemiec, pomoże nam potężny Związek republik sowieckich, który gwarantuje naszą niepodległość!

Szukamy właściwego określenia dla tego rodzaju rozumowań. Znajdujemy je bez trudu: Nowa Targowica.

Polska już zna czasy, kiedy przeważał pogląd, że jej sąsiedzi mogą zabezpieczyć całość jej granic. Jedni uważali,

że bezpieczeństwa szukać należy u królów pruskich, inni szukali go u sąsiada wschodniego. Ci właśnie nazywali się „targowicznymi”. Dziś mamy nowych targowiczów, zamiast najdostojniejszej gwarańki Katarzyny, apelujących do najdostojniejszego gwaranta Stalina. Jakże to głupie, jakże to płaskie, jakże niegodne wielkiego narodu.

Trzeba sobie jasno uprzytomnić całą potworność tego rodzaju stanu rzeczy: Wiele pokoleń krwawiło się przez 150 lat w powstaniach po to, by naprawić zbrodnie targowiczów. A dziś, gdy zdawałoby się, powinniśmy już korzystać i z doświadczeń wieków, i z planów 150-letniej walki o od-

zyskanie niepodległości, widzimy w Polsce te same objawy choroby, które do utraty niepodległości doprowadziły.

Widzimy tych samych jurgielników Moskwy, którzy z zimną krwią Polskę zaprzędawali, tę samą wobec nich słabość, tę samą ślepotę polityczną, która nie pozwala dostrzec istoty rzeczy.

Mamy organizacje, które niejako programowo głoszą hasła oparcia się o gwarancje ze strony Rosji. Organizacje te nie tylko nie są tępiące z całą bezwzględnością, ale wprost przeciwnie znajdują często poparcie.

Mamy czasopisma jawnie głoszące hasła nowej Targowicy, mamy wreszcie społe-

czeństwo, które wobec tych zjawisk jest jakby ślepe, które nie zdaje sobie sprawy z całej grozy obecnej sytuacji zaprzatnięte drobnymi sporam i walkami wewnętrznymi.

Człowieka, pragnącego walczyć z grozą nowej Targowicy, ogarnia po prostu wściekłość, gdy musi się zajmować wyssanymi z palca zarzutami, insynuacjami, plotkami i atakami ze strony ludzi, od których najmniej mógł się tego spodziewać.

Może to tylko wynik głupoty. Ale są chwile, w których głupota jest nie mniej szkodliwa od świadomej złości wo-

„A B C” walczy o Wielką Polskę!

Mobilizacja masonerii

na pomoc „czerwonej Hiszpanii”

Sensacyjne rewelacje francuskiego tygoonika

Obawiając się ostatecznego zwycięstwa powstańców w Hiszpanii, Front Ludowy mobilizuje pomoc we wszystkich krajach dla komunistów hiszpańskich. Najpotężniejszym narzędziem Frontu Ludowego jest niewątpliwie masoneria. Ostatni numer „Gringolre” daje niezwykle sensacyjne rewelacje dotyczące machinacji masonerii francuskiej.

„Gorliwa filantropia”

Cały szereg łóż francuskich przeprowadziło liczne zebrania, na których omawiano sprawę pomocy dla czerwonego frontu Hiszpanii. Tak więc 5 listopada przy ul. Froideveaus odbyło się posiedzenie łóż „Gorliwej Filantropii”, na którym miał referat brat Edward Serre. O odbyciu tego zebrania donosiła „L’Action Française”. Wywołało to popłoch wśród „braci”. Dlatego też zebranie odbyło się w nielicznym gronie bardziej zaufanych mistrzów. Referat nosił tytuł: „Na pomoc Hiszpanii”.

Brat Serre w referacie wyjawiał cały szereg ciekawych faktów. A więc w francuskim ministerstwie skarbu interweniował anarchista hiszpański Durruti z czerwonej milicji. Sam brat Serre również kilkakrotnie interweniował w różnych instytucjach poświęconych lotnictwu. Na skutek tych interwencji, wywołanych żądaniem wielkiego mistrza hiszpańskiego „Wielkiego Wschodu” brata Serierino Gonzales, dostarczono do Hiszpanii większe transporty najrozmaitszego materiału lotniczego.

Brat Largo Caballero

Brat Serre jeździł nawet specjalnie do Madrytu, gdzie widział się z bratem Largo Caballero szefem rządu hiszpańskiego i ustalił ścisły kontakt między rządem hiszpańskim a ambasadą francuską w Madrycie za francuskiego w Madrycie, również brata Cahusaca. Brat Serre zakończył swe przemówienie apelem do zebranych braci, aby zdwoili swoje wysiłki, mające na celu dostarczyć walczącym „braciom” jak największą ilość materiału wojennego.

Brat Serre z City Pary i łóż Erle jest wiceprezesa Związku sportów ludowych, byłym członkiem partii socjalistycznej, przyjacielem osobistym Bluma i dyrektorem Iow. Lotniczego Air France.

3 kierunki propagandy

Skutki tego zebrania dały się szybko odczuć. Już bowiem w trzy dni później nastąpiła uchwała partii socjalistycznej, wzywająca do udzielenia pomocy Hiszpanii.

Obok tego zebrania odbyło się ca-

ły szereg posiedzeń najrozmaitszych łóż. Propaganda przez nie uprawiana szła w trzech kierunkach. Po 1) propaganda antyfaszystowska po 2) propaganda prosowiecka, po 3) właściwa propaganda, zmierzająca do wywołania interwencji.

Tak więc 7-go listopada odbyło się zebranie łóż pod nazwą „Związek i solidarność” przy ul. Jerzego Clemenceau, na którym brat Voltelin miał referat na temat faszyzmu hiszpańskiego. 9-go listopada odbyły się posiedzenia łóż Lafayette’a, łóż „Związek ludów i jakobinów”, łóż „Plus - Ultra”, wreszcie łóż „Związek powszechny”. Wszystkie te zebrania były poświęcone bądź propagandzie filozoficznej, bądź propagandzie antyfaszystowskiej. Dnia 10 listopada odbyły się posiedzenia 3-ich łóż, a mianowicie łóż „Europa” w lokalu przy ul. Putteaux, łóż „naprawdę doświadczonych” przy ul. Cadette i w tymże lokalu łóż „Paryż”. Wreszcie 12 listopada odbyło się posiedzenie łóż „Nieodłącznych towarzyszy Ozyrysa”.

Wciąganie do wojny

Agitacja masonska za interwencją w Hiszpanii spotkała się z oporem opinii publicznej, słusznie twierdzącej, że interwencja jest równoznaczna z wciągnięciem Francji do wojny. I to też w drugiej połowie listopada i w połowie grudnia akcja - masonska wzmacnia się. Brat Paweł Perrin rzucił hasło pomocy dla demokracji światowej i żąda rzucenia na szalę siedmiu milionów bagnetów francuskich. Odbywają się posiedzenia: 23-go listopada łóż „Pytagorasa” i łóż „Plus - Ultra”, 24-go listopada łóż „Prawdy” 28-go w al. marsz. Petain’a posiedzenie łóż „Wiernych Hiram”, 1 gru-

dnia łóż „Braterstwa Ludów” oraz łóż „Szkockiej Gwiazdy”, wreszcie 4-go grudnia posiedzenia łóż: „Filozofii pozytywnej” i „Republiki Społecznej”. Wszystkie te łóż omawiały oczywiście sprawę interwencji.

Międzynarodowe czynniki rozkładu pracują dziś gorliwiej, niż kiedykolwiek. Patronujące im żydostwo rozu-

mie dobrze, że jeśli w najbliższym czasie nie zdola wywołać światowej zawieruchy, to sytuacja jego stawać się będzie coraz trudniejsza. Coraz więc wyraźniej występują w imię hasła do światowej rewolucji, zwanej przez żydów „światowym październikiem” (rewolucja bolszewicka była dokonana w Rosji w październiku) przez wywołanie wojny europejskiej.

Państwa Ameryki Północnej i Południowej zawarły „Pakt organizacji pokoju” pod „opleką” Stanów Zjednoczonych

BUENOS AIRES, 13. 12. — Przedstawiciele narodów amerykańskich, biorących udział w konferencji w Buenos Aires podpisali panamerykański pakt organizacji pokoju.

Artykuł pierwszy paktu brzmi: „W razie gdyby któryś z republik amerykańskich był zagrożony, rządy republik amerykańskich, które podpisały pakt Briand — Kellog, lub traktat o koncyliacji i nieagresji z 1933 r., powinny odbyć wspólną naradę w celu znalezienia najlepszych sposobów pokojowej współpracy.”

Art. 2-go dotyczy wypadku wybuchu wojny lub stanu wojny istniejącego pomiędzy narodami amerykańskimi. Rządy republik amerykańskich w tym wypadku niezwłocznie poczną narady, by spreycować zobowiązania wynikające z paktu Briand — Kellog oraz z paktu koncyliacji i nieagresji 1933 r., zbadać one również za-

gadnienie z punktu widzenia prawa międzynarodowego, zastanawiając się nad metodami pokojowej współpracy.

W razie wojny poza Ameryką, ale zagrażającej pokojowi amerykańskiemu narady te zostały by rozszerzone, by zapewnić ewentualną współpracę republik amerykańskich w celu zapewnienia pokoju na kontynencie amerykańskim.

Do paktu jest dodany protokół treści następującej: „rządy amerykańskie pragnąc zapewnić dobrodziejstwa pokoju i znieść zwyczaj interwencji, oświadczają, iż żaden naród nie ma prawa mieszania się pośrednio lub bezpośrednio w sprawy wewnętrzne lub zewnętrzne innego narodu. Pogwałcenie tego artykułu spowoduje niezwłocznie narady, mające na celu pokojowe rozwiązanie konfliktu.”

Komajsa organizacji pokoju konferencji panamerykańskiej złożyła projekt paktu o neutralności, do którego przyłączyły się wszystkie delegacje. Sekretarz, H. Hull, wygłosił przemówienie, które było oklaskiwane przez wszystkich delegatów.

Amerykański pakt organizacji pokoju, jakkolwiek nie zawiera przepisów wykluczających wojnę, może jej zapobiec dzięki arbitrażowi Stanów Zjednoczonych. W ten sposób Stany Zjednoczone w dalszym ciągu wzmacniają swą sytuację na kontynencie amerykańskim, w myśl zasady Monroe go „Ameryka dla Amerykanów”.

Bezbożnicze wystąpienie Legionu Młodych w kościele akademickim

W niedzielę dn. 13. 12. z okazji 20-lecia Bratniej Pomocy Szkoły

Nauk Politycznych, sanacyjny rząd poprosił (ku zdumieniu ogółu młodzieży akademickiej) o mszę św. w kościele akademickim i zaprosił Jego E. Ks. biskupa Szlagowskiego.

Przybywające poczty sztandarowe dwóch tylko sanacyjnych Bratnich Pomocy (S. N. P. i S. G. H.), jednej z sanacyjnych korporacji wileńskich oraz skomunizowanego i skompromitowanego wobec całego społeczeństwa Legionu Młodych sprofanowały święte miejsce wchodząc do kościoła w czapkach.

Na zwróconą uwagę przez ks. Rektora Detkensa poczty sztandarowe sanacyjnych organizacji odkryły głowy.

Natomiast poczet sztandarowy Legionu Młodych odmówił posłuszeństwa ks. Rektorowi, wzywającemu trzykrotnie do odkrycia głów przed przenajświętszym Sakramentem wystawionym na czterdziestogodzinne nabożeństwo.

Wobec takiego stanowiska Legionu Młodych, ks. Rektor zmuszony był wyprosić bezbożników z kościoła.

Poczet sztandarowy Legionu Młodych wobec licznie zgromadzonej młodzieży akademickiej opuścił kościół w czapkach ku zrozumiatalemu oburzeniu całej zebranej młodzieży akademickiej.

Przedstawiciele organizacji akademickich w osobach prezesa Bratniej Pomocy U. J. P. p. Boczyńskiego oraz prezesa Centralnego Komitetu Akademickich Służbowań Jasnogórskich p. Jana Szczęsnego złożyli na ręce Jego Excelencji ks. biskupa Szlagowskiego oraz Rektora kościoła akademickiego ks. Edwarda Detkensa, wyrazy ubolewania z powodu wystąpienia sanacyjnej młodzieży godzących w najszczerze i najgłębsze uczucia Polskiej Młodzieży Akademickiej.

Cisza w Sejmie Odpoczynek świąteczny — 21 dni

W sobotę na terenie sejmowym panowała zupełna cisza. Podano jedynie do wiadomości plan prac komisji budżetowej nad preliminarzem budżetowym na rok 1937/38. Komisja rozpocznie swoje prace we czwartek 17 grudnia i przed świętami do 21 grudnia załatwi ma budżety prezydenta Rzeczypospolitej, Sejmu i Senatu, Kontroli Państwowej, rent inwalidzkich i pensji, Prezydium Rad Ministrów i ewentualnie Ministra Sprawiedliwości.

Przerwa świąteczna trwać będzie od 21 grudnia do 11 stycznia. Prace komisji zostaną ostatecznie ukończone 30 stycznia.

Anarchiści hiszpańscy to zdolny naród

„Dziennik Popularny” (nr. 67) tymi słowy opisuje malarza hiszpańskiego, anarchistę José Renau:

Młody ten, 28-letni mężczyzna od kilkunastu lat jest generalnym dyrektorem sztuk pięknych. Jego to inicjatywie zawdzięczać należy wystawienie w Hiszpanii „Młynarzy z Kronstatu”, jego zmysłowi dla propagandy rozmach.

Bezstronnie trzeba przyznać, że anarchiści hiszpańscy, to zdolny naród. Dwudziesto ośmioletni facet jest już od kilkunastu lat „dyrektorem sztuk pięknych”. Musiał więc, mając najwyżej 14 lat zacząć tę dyрекcję. Przypuszczalnie terminował też conajmniej ze trzy, cztery lata (dyrektorem sztuk pięknych” nie zostaje się od razu).

A propos: możeby pan rektor „Dz. Popular.” wyjaśnił jak to się jest „dyrektorem sztuk pięknych”?

W każdym razie cudowne dziecko. W porównaniu z matolami generała Franco — perla.

Nie zaznają w zimie głodu bezrobotni, jeśli każdy złoży ofiarę na Pomoc Zimową.

Ośmiu skazanych w procesie o zajęcia w Ostrowie Tuligłowskim

SAMBOR, 13. 12. — Dziś zapadł wyrok w procesie o zajęcia w Ostrowie Tuligłowskim 8-miu oskarżonych skazano na 4 miesiące aresztu. W tym dwóch z zawieszeniem kary, jeden oskarżony został skazany na 5 miesięcy więzienia, siedmiu na 6 miesięcy, dwaj na 7 miesięcy, dwaj na 8 miesięcy, pięciu na 10 miesięcy więzienia, wszyscy za udział w zbiegowisku, które dopuściło się

zamachu na mienie i życie ludzkie.

Dwaj oskarżeni: Mikołaj Górski i Michał Hrynek skazani zostali na kary więzienia po jednym roku z art. 162, 163 i 164 K. K. Jedna oskarżona, nieletnia Agata Zadorozna, skazana została na umieszczenie w zakładzie poprawczym. 17 oskarżonych uniewinniono.

Zbliża się Gwiazdka!

Pamiętaj, że niskie ceny prądu w taryfie blokowej pozwalają Ci korzystać z wszelkich

aparatów elektrycznych

Porażka czerwonych w Asturii Bombardowanie Małagi

SALAMANKA, 13. 12. — Główna kwatera wojsk powstańczych

komunikuje: po porażce wojsk rządowych w Asturii wybuchły rozruchy w Gijón i w Sama del Angero.

Samoloty powstańcze straciły trzymotorowy aeroplan, pilotowany przez Anglika. Dwóch pasażerów, Rosjanin i Hiszpan zabili się na miejscu.

Samoloty powstańcze bombardowały Małagę i zatopiły statek sowiecki.

M CHAŁ WSZERAD

76)

PANI PREZES i S-KA

Rowieść obyczajowa

XXVII.

Major Turawski wracał do Warszawy jeszcze niezupełnie zdrowy, osłabiony i mizerny, ale rad z rezultatów wyjazdu do Paryża. Myślał, jadąc w wagonie 1-ej klasy pociągu paryskiego, zbliżającego się do Warszawy.

Jednym z warunków zwycięstwa jest znajomość sił nieprzyjaciela i jego taktyki. Trochę lekkomyślnie traktując sprawę penetracji komunistycznych organizacji. Muszę do tej sprawy większą przywiązać wagę. Penetracja, to dobry sposób ustrzeżenia się przed niespodziankami. Praca pełna emocji, pożyteczna i pouczająca. O, pouczająca! — powtórzył z przekonaniem i uśmiechnął się.

Wiedziałem, że żydówkę i głównie zasila ją te szeregi. Ale żeby tam taką rolę... Żeby tak wszystko w swoje łapy... Żeby tak wszystko swoim celem podporządkować... Żeby tak bezczelnie — i z tupetem — i z cynizmem. — O, zdradliwe plemię! — zawzinał się major.

I spojrzął nienawistnie na jadącego w tym samym przedziale żyda.

Żyd był wylegantowany i pachnący, ucywilizowany i czysty. Jego bagaż i ubranie, dewizka zegarka i leżąca na stoliku złota papierosnica wskazywały na zamożność. Jechał w jednym przedziale z majorem od niemieckiej granicy. Major obserwował go od wejścia do przedziału twardym i uważnym wzrokiem. — „Co ten drań — myślał — robił na granicy? Te paruchy zawsze w pasie granicznym się kręca-

Jak władze państwowe mogą na to obojętnie patrzeć?”

Żyd obłożył się pismami niemieckimi, francuskimi i polskimi, w ręku trzymał jakąś książkę. Był tegi, dobrze odżywiony, wygolony gładko i starannie. Mówił poprawnie po polsku i starał się zachować opanowanie i powściągliwość ruchy. Widać było, że czyni wysiłki, aby robić wrażenie kulturalnego Europejczyka, że stara się wyzbyć wszelkich zewnętrznych cech żydostwa i uniknąć wszystkiego, co by wskazywało na jego narodowość. Major spoglądał na te wysiłki i myślał sobie złośliwie:

— Jest, jak tresowane zwierzę, które ma wszelkie pozory łagodności. Ale nigdy niewiadomo co i kiedy wydobędzie z niego ukrytą i pielęgnowaną w skrytości dzikość, kiedy pokaże ostre kły i pazury. — Ten tu udaje aryjczyka. Wyobraża sobie, że ogolona gęba, ubranie i czyste paznokcie zdolają go przemienić. Tymczasem żyd z niego wyłazi, aż oczy bolą patrzeć.

Rzeczywiście mimo całego — tak żydom obcego — ułożenia współpasażera, major dostrzegał w nim tego żyda jak najdokładniej.

Zdradzały go grymasy ust i pewien charakterystyczny kształt białek oczu i wyraz zrenic, nos, uszy i stopy elegancko obute.

— Ze ich tak łatwo po oczach i stopach poznać — zastanawiał się Turawski. — A wszystkie cechy żydom właściwe wzbudzały w człowieku abominację. Znam nawet żydofiliów, którym te cechy są niemiłe i wstrętne. W każdym, nawet nie-antysemicie siedzi ten wstręt do żydów. Tylko jedni okazują to otwarcie, a inni zwalczają to w sobie. A jeśli ktoś w sobie tego uczucia wstrętu i obojętności nie znajduje, napewno jakąś babkę, czy mamunię miał machabeuszowego pochodzenia. Antysemitytami w pewnym choćby stopniu nie są tylko żydzi, lub mieszańcy. Ci ostatni zresztą bywają bardziej zaciekle wrogami swego plemienia, niż czyste krwi aryjczy. Ale czy szczerze? — zastanowił się major.

Żyd tymczasem kręcił się na swoim miejscu i wreszcie odezwał się z czymś do majora, chcąc najwidoczniej nawiązać rozmowę.

Major podniósł z wolna głowę i takim zimnym i odpychającym wzrokiem spojrzął na współtowarzysza podróży, że tamten umilkł natychmiast, zmieszany w najwyższym stopniu.

— Popatrz, popatrz; umie się nawet zmieszać i odczuć, że mam go za psa — zdumiał się Turawski.

I ciągnął w myśl swój monolog:

— Żebyście — żydowiny paskudne — mieli mnie na dudka wystrychnąć. — Żeby miał być głupszy od Lewinów i s-ki — niedoczekanie wasze! Obrachujemy się ściśle i dokładnie. Niech-no tylko trochę krzepy nabiorę.

A stały był major jeszcze bardzo i czuł ból we wszystkich mięśniach i kościach. Zmęczona go długa podróż, wyglądał też z utęsknieniem jej końca.

Warszawa już się zbliżała. Widniały za oknem jakieś podmiejskie, ubożne domki, drogi widać było coraz bardziej zatłoczone wozami i samochodami, obok pociągu wilo się coraz więcej szyn. Wreszcie pokazywać się zaczęły pierwsze kamienie, tramwaje, coraz więcej zakopconych, szarych i stłoczonych kamienic, mury wysokie i kominy fabryk.

Majora opanowała nagle tęsknota za gwarem znajomych ulic, za zacisznym, kawalerskim mieszkaniem i miłymi twarzami znajomych i przyjaciół. Twarz Irki najdłużej mu stała w pamięci.

Wstał i niecierpliwie zbierał z miękkiej ławki i stolika drobniaki, gazety i książki.

Na dworcu powitała Turawskiego pyzata, rozradowana gęba Pędraka.

— Jak się masz, Pędrak? Zdrow?

— Tak jest panie majorze! — meldował Pędrak.

(D. c. 2.)

Polemika Sprawa Dawida Frankfurtera

„Kurier Poranny“ tak charakteryzuje sytuację w Hiszpanii:

Istotnie, do Sewilli przybyły liczne transporty „ochotników“ niemieckich, ubrojenych w najnowocześniejszą broń. Mają oni utworzyć kadry szturmowe i zasilają mocno przestępczo-krwawymi bojami szeregi powstańców. Wobec tego, że po stronie wojsk rządowych najlepsze oddziały również składają się z „ochotników“ rosyjskiej narodowości i z innych krajów, można poprostu stwierdzić, że toczą się na terenie Hiszpanii walki przybrała charakter zbrojnego zataru pomiędzy mocarstwami europejskimi, które, zachowując na razie normalne stosunki, już toczą jednak na ziemi hiszpańskiej walkę na śmierć i życie.

Taki jest los państw,
1) które same nie potrafią rozwiązać swych trudności wewnętrznych,
2) w których ruch narodowy nie znalazł szerokiego oparcia społecznego, bo nie walczył o hasło przebudowy społecznej,
3) w których doszło do wielkiej wojny domowej, przeradzającej się w wojnę obcych państw...

Ziemia na wschodzie

W „Kurierze Warszawskim“ p. B. K. omawia zagadnienie cofania się polskości w województwach południowo-wschodnich:

W czasie od r. 1919 do r. 1934 rozparcelowano tam ogółem 360.000 hektarów ziemi polskiej. Z tego ludność polska miejscowa otrzymała tylko 10 proc., reszta, t. j. 90 proc., przeszła w posiadanie Ukraińców. Na osadnictwo poszło 80.000 ha. Z tego dotychczas już około 73 proc. częściowo bezpośrednio nabyto, częściowo zaś drogą odkupu od osadników polskich przeszło w ręce ukraińskie.

Na terenie trzech województw wschodnio-małopolskich jest jeszcze w rękach polskich (małej i większej własności) 593.000 ha. W rękach ukraińskich i innych 719.000. Na dalsze pogorszenie się tego stanu rzeczy wpływa parcelacja, przeprowadzana pod opieką władz administracyjnych.

Jest to jedno z wielu w Polsce zjawisk niezrozumiałych i niewytłumaczalnych...

Zbiórka na bezrobotnych narodowców „Nie wstydźcie się dawać mało”!

W numerze poprzednim rozpuściliśmy zbiórkę na bezrobotnych

Sprostowanie

Nadesłano nam następujące sprostowanie urzędowe:

W związku z artykułem pt. „Kryminalista wódzem sanacji w Gdyni“, zamieszczonym w czasopiśmie „ABC — Nowiny Codzienne“ Nr. 349 z dnia 6 grudnia 1936 r., na zasadzie artykułu 21 dekretu z dnia 17 lutego 1919 r. proszę o zamieszczenie następującego sprostowania:

1) Nieprawdą jest, że wyrokiem Sądu Okręgowego w Starogardzie został skazany na karę około 10 lat więzienia a z pozbawieniem praw, którą to karę w drugiej instancji obniżono do lat 7 ciężkiego więzienia, oraz że wreszcie w kwietniu 1926 r. zostającym zwolniony na skutek amnestii czy też łaski — natomiast prawdą jest, że wyrokiem Sądu Okręgowego w Starogardzie został całkowicie uniewinniony i zrehabilitowany.

2) Nieprawdą jest, że w 1921 roku w Ławie aresztowano mnie, skuto w kajdany i odstawiono mnie do więzienia przy Sądzie Okręgowym w Starogardzie — natomiast prawdą jest, że dowiedziawszy się o stawianym mi zarzutach z własnej woli zgłosiłem się do władz sądowych.

3) Nieprawdą jest, że przyszedłem do Gdańska z Zagłębia Łąbskiego jako człowiek biedny, nie posiadający żadnych zasobów, natomiast prawdą jest, że majątek w Gdyni nabyłem w dniu 24 marca 1920 r., a więc przed objęciem posady kierownika Urzędu Emigracyjnego w Gdańsku, co nastąpiło dopiero w miesiącu kwietniu 1920 r.

4) Nieprawdą jest, że dostarczałem cegły w luchej jakości ze swej cegielni, wykorzystując swoje stanowisko społeczne. Przeczą kady Miejskiej i Komisarza Wyborczego na Gdynię oraz Członka Komitetu Kozłuchów, Miasta, natomiast prawdą jest, że nigdy nie znależem nikogo do kupna cegły pod groźbą ujemnego omówienia podan o pożyczki bułwiane.

5) Nieprawdą jest, że większym domów wyoutowały z cegły wyprodukowanej w mojej cegielni stanowią dziś rudery — natomiast prawdą jest, że domy wybudowane z mojej cegły nie uległy większemu zniszczeniu, aniżeli domy wybudowane z cegły pochodzącej z innych cegielni.

6) Nieprawdą jest, że jako członek Rady Nadzorczej, omotałem dyrektora T. B. O. Jeziorowskiego i stałem się monopolistycznym dostawcą cegły dla tego towarzystwa — natomiast prawdą jest, że cegły dostarczałem na podstawie wyników oficjalnych przetargów, nato nie byłem monopolistycznym dostawcą cegły dla T. B. O., gdyż cegły dostarczały i inne cegielnie.

7) Nieprawdą jest, że zostałem skompromitowany i została zdeaskowana moja działalność w T. B. O. — natomiast prawdą jest, że i tak mi nie zarzucali, ani też nie udowodnili żadnej kompromitującej działalności na szkole T. B. O.

Bolesław Nowacki

W Chur, niewielkim miasteczku szwajcarskim, toczy się proces o zabójstwo, w którym formalnie na ławie oskarżonych zasiada jeden tylko 27-letni żyd, oskarżony przez prokuratora i trzech aż adwokatów powoda cywilnego, — w rzeczywistości jednak w procesie tym stoją naprzeciwko siebie w wzajemnym oskarżeniu i obronie dwa przeciwnie le światy, — narodowy socjalizm i wszechświatowe żydostwo.

Mord

Sądzono jest więc rozmyślnie zabójstwo, popełnione w Davos 4 lutego 1936 roku przez żydowskiego studenta medycyny, Dawida Frankfurtera na Wilhelme Gustloffie, krajowym przywódcy partii hitlerowskiej w Szwajcarii. Niezrozumiale na pierwszy rzut oka zabójstwo ma swój głęboki polityczny podkład i doniosłe polityczne znaczenie — podobne jest z wielu względów do zabójstwa Pettury, popełnionego przed laty przez uniewinnionego następnie przez francuski sąd żyda Szwarbarda.

„Bohater narodowy”

Frankfurter po dokonaniu zabójstwa i po aresztowaniu go przez policję szwajcarską, stał się z miejsca żydowskim bohaterem narodowym i symbolem reakcji przeciwko „rozpętanemu antysemityzmowi“, niezbyt ciekawą jego sylwetka otoczona aureolą idealisty i męczennika, — platforma zaś odbywającego się w Chur procesu wykorzystana do szeroko zakrojonej akcji propagandowej, skierowanej nie tylko przeciwko hitlerowskim Niemcom, ale i przeciwko każdemu przejawowi antysemityzmu. Akt

Czy to system?

Z drugiej strony Niemcy przedstawiają dokonane zabójstwo nie jako czyn indywidualny szlustry-zwanego żyda, ale jako jeden z przejawów „zorganizowanego systemu mordów“, skierowanego przez światowe żydostwo przeciwko państwu nacjonal-socjalistycznemu. Oskarżeniem takim technicznie każdy z niezliczonych artykułów w prasie, technicznie każda strona wydanej specjalnie przez ministerstwo propagandy książki „Der Fall Gustloff“, takim oskarżeniem była gwałtowna mowa Hitlera, wygłoszona nad trumną Gustloffia w Schwerinie. Nie poprzestali jednak Niemcy na ogólnych jedynie zarzutach, czy na samej ostrej interwencji w rząd szwajcarskiego przeciwko tolerowaniu celowo i wyraźnie prowadzonej na froncie szwajcarskim akcji antyniemieckiej. Postawione zostały za pośrednictwem znanego z procesu o „Protokóły mędrców Syjonu“ pułkownika Fleishauera konkretne zarzuty ukutego przez żydów spisku z wymienieniem nazwisk, poparte przez odpowiednie raporty Gestapo. Nie wystarczyły one jednak dla prokuratora do rozciągnięcia szerzej „tu oskarżenia.

W małym miasteczku...

Sprawa Dawida Frankfurtera posiada więc ogromne znaczenie moralne i polityczne dla obu stron. Miara wzniecone propagandy i zainteresowania jest udział w procesie blisko 200-tu dziennikarzy (wśród których przeważają żydzi), jest dalej przysłanie do niewielkiego Chur na czas procesu kilkuset policjantów (tak nie licząc tu w Szwajcarii) dla zapobieżenia jakimkolwiek masowym demonstracjom, które w ogólnym podnieceniu mogłyby mieć miejsce.

W pierwszym dniu procesu po odczytaniu aktu oskarżenia i przemówieniu wstępnym prokuratora, nastąpiły wyjaśnienia co do osoby Frankfurtera i przebiegu zabójstwa. I przynależ tu trzeba obiektywnie, że na ich tle starcie się „propagandowe“ obu wrogich stron nie najlepiej wypadło dla żydów i że przedstawiciele ich, siedzącemu na ławie oskarżonych niezupełnie odpowiada rola męczennika i bohatera.

Postać mordercy

A więc przeszłość jego: przedstawiony jest przez Ludwiga i przez prasę żydowską jako schorwany intelektualista i idealista, pełen miłości rodziny i własnego narodu, odczuwający boleśnie każdą krzywdę, reagujący na nią uczuciowo i niezupełnie za reakcją odpowiedzialny. Tymczasem biegły ekspert, dr. Jaeger, stwierdził całkowitą odpowiedzialność psychiczną zabójcy, a szczegóły życia jego poprzedzającego morderstwo, są zupełnie nie budujące. Syn i wnuk rabinów, zamieszkałych od lat w Jugosławii, wychowany więc w atmosferze talmudycznej pobożności, stał się prędko po opuszczeniu domu rodzicielskiego wykończonym typem cynika i próżniaka.

Włóczył się przez szereg lat po różnych niemieckich uniwersytetach, kłamiwie informując rodzinę o zdawianych egzaminach, w

wał piwa z lwowskiego browaru, gdyż to jest kudyłaty browar.

Lwowski żyd się zawzięty i wreszcie oddał swą lurę pewnej szkodliwej restauracji ze stracą — aby wargnąć na rynek. Gdynianie zbrojkowali natychmiast tę restaurację, po 2 miesiącach pustek w lokalu — spłajlowała, poszła za młotką.

rzeczywistości jednak nie robiąc nic, demoralizując się coraz bardziej w hulankach i próżniactwie, zadłużając się po uszy wśród znajomych.

Pobudki zbrodni

W całkowitej depresji duchowej coraz częściej była u niego myśl o samobójstwie, zapragnął je jednak poprzedzić czymś, co byłoby i reklamą i zadośćuczynieniem za próżniactwo poprzednie życie. I dlatego tylko — jak sam przyznał — planował zamachy na Hitlera, Goeringa i Goebbelsa, — on, który poprzednio nie zajmował się zupełnie życiem politycznym, i raz jeden tylko był na zebreniu studentów — pacyfistów. Zamary te porzucił jednak szybko wobec ich niewykonalności i postanowił zabić nieznanego mu zupełnie Gustloffia, niestrzeżonego przez nikogo, pracownika instytutu meteorologicznego w Davos i pełniącego równocześnie funkcje kierownika partii hitlerowskiej.

„Chciał popełnić samoójstwo”

Zachowanie się Frankfurtera po zabójstwie, dokonany w mieszkaniu Gustloffia również nie było budujące. Postanowił bowiem popełnić samobójstwo, nie starczyło mu jednak na to odwagi. Uciekł więc, po pewnym jednak czasie zgłosił się sam na policję. Tłumaczenia jego w śledztwie pozbawione były szczerości i zdecydowania.

Uroczyste otwarcie „Wisłostrady”

Wczoraj otwarto nowozbudowany odcinek „wisłostrady“, która stanowiła bezpośrednie połączenie Żoliborza ze śródmieściem stolicy. Na zdjęciu naszym fragment otwartej „wisłostrady”.

Ubezpieczenia na życie na wsi hamuje rozdrobnienie gospodarstw

Jednym z najbardziej palących zagadnień nowego życia rolniczego jest upełnowolnienie drobnych warsztatów rolnych. Obecnie mamy 64,7% gospodarstw o przeszerzeni o poniżej 5ha, to też wielu właścicieli tak małych warsztatów nie może zapewnić sobie i rodzinie nawet najprymitywniejszych środków utrzymania. Niestety skutkiem niskich cen artykułów rolnych oraz zupełnego braku zarobków ubocznych stan ten nie tylko nie poprawia się, lecz drobne gospodarstwa dzielą się na jeszcze drobniejsze.

Brak kredytu

Bezpośrednią przyczyną jest tu wadliwe prawo spadkowe i brak kredytów na spłaty spadkobierców. Jeśli nawet w obecnych warunkach dziedziczy posiadłość najstarszy syn, to nawet przy najlepszej woli nie może gospodarstwa utrzymać, bo zadłuża się na spłaceniu rodzeństwa, pożyczając u żyda na wysoki procent i nie może płacić procentów w terminie, nie mówiąc już o ratach. Dla tego też właściwym wyjściem dla drobnego gospodarza jest poprostu podział w naturze gospodarstwa między dzieci.

Jednym z czynników, który proces rozdrabniania może trochę ochłodzić zahamować jest ubezpieczenie właściciela gospodarstwa na wypadek śmierci.

Wprawdzie jest to czynnik słabego i nieważnego, ale nie należy w trudnym położeniu niezłego lekceważyć.

Roia ubezpieczenia

Obecnie liczba osób ubezpieczonych na życie (nie licząc ubezpieczeń społecznych) nie przekracza 2,7% ludności. Ile z tego przy

padła na wieś, a ile na miasto, statystyka nie mówi, ale jeśli weźmie my pod uwagę konserwatywne środowisko wiejskie, niechęć i nie możliwość płacenia rat na wsi, to dojdziemy do wniosku, że ilość osób ubezpieczonych na życie musi być na wsi bardzo szczupła.

Gdyby jednak na wypadek śmierci właściciela towarzystwo ubezpieczeniowe wypłacało sumę pokrywającą choćby częściowe spłaty rodzinne, to członek rodziny pozostający na gospodarstwie mógłby pracować bez obciążenia. Możliwe byłoby również udzielenie kredytu przez instytucję kredytową, na które byłoby cedowane polisy ubezpieczeniowe.

Dla młodych — warsztaty

Ze względu na możliwie największe rozłożenie rat ubezpiecze

nia i wobec naszych warunków demograficznych możliwe byłoby ubezpieczenie przy zawieraniu małżeństwa (około 25 roku życia), kiedy ubezpieczony zakłada rodzinę, przy czym licząc według obecnych danych przeciętny wiek życia wynosi 65 lat, a więc pozostałoby 40 lat na spłatę raty ubezpieczenia.

Zresztą niewątpliwie realizacja tego projektu jest wobec zupełnego wyczerpania finansowego wsi niezwykle trudna.

Nie należy jednak zapominać jeszcze o jednej dotkliwej stronie zagadnienia. — Mianowicie obecnie młodszy brat emigruje ze wsi do miasta jako bezrobotny. Gdyby mógł dostać spłatę części spadku — nie tylko nie byłby w mieście ciężarem, ale mógłby założyć samodzielny warsztat rzemieślniczy lub handlowy.

Ze względu na możliwie największe rozłożenie rat ubezpiecze

nia i wobec naszych warunków demograficznych możliwe byłoby ubezpieczenie przy zawieraniu małżeństwa (około 25 roku życia), kiedy ubezpieczony zakłada rodzinę, przy czym licząc według obecnych danych przeciętny wiek życia wynosi 65 lat, a więc pozostałoby 40 lat na spłatę raty ubezpieczenia.

Zresztą niewątpliwie realizacja tego projektu jest wobec zupełnego wyczerpania finansowego wsi niezwykle trudna.

Nie należy jednak zapominać jeszcze o jednej dotkliwej stronie zagadnienia. — Mianowicie obecnie młodszy brat emigruje ze wsi do miasta jako bezrobotny. Gdyby mógł dostać spłatę części spadku — nie tylko nie byłby w mieście ciężarem, ale mógłby założyć samodzielny warsztat rzemieślniczy lub handlowy.

Ze względu na możliwie największe rozłożenie rat ubezpiecze

nia i wobec naszych warunków demograficznych możliwe byłoby ubezpieczenie przy zawieraniu małżeństwa (około 25 roku życia), kiedy ubezpieczony zakłada rodzinę, przy czym licząc według obecnych danych przeciętny wiek życia wynosi 65 lat, a więc pozostałoby 40 lat na spłatę raty ubezpieczenia.

Zresztą niewątpliwie realizacja tego projektu jest wobec zupełnego wyczerpania finansowego wsi niezwykle trudna.

Nie należy jednak zapominać jeszcze o jednej dotkliwej stronie zagadnienia. — Mianowicie obecnie młodszy brat emigruje ze wsi do miasta jako bezrobotny. Gdyby mógł dostać spłatę części spadku — nie tylko nie byłby w mieście ciężarem, ale mógłby założyć samodzielny warsztat rzemieślniczy lub handlowy.

Ze względu na możliwie największe rozłożenie rat ubezpiecze

nia i wobec naszych warunków demograficznych możliwe byłoby ubezpieczenie przy zawieraniu małżeństwa (około 25 roku życia), kiedy ubezpieczony zakłada rodzinę, przy czym licząc według obecnych danych przeciętny wiek życia wynosi 65 lat, a więc pozostałoby 40 lat na spłatę raty ubezpieczenia.

Zresztą niewątpliwie realizacja tego projektu jest wobec zupełnego wyczerpania finansowego wsi niezwykle trudna.

Nie należy jednak zapominać jeszcze o jednej dotkliwej stronie zagadnienia. — Mianowicie obecnie młodszy brat emigruje ze wsi do miasta jako bezrobotny. Gdyby mógł dostać spłatę części spadku — nie tylko nie byłby w mieście ciężarem, ale mógłby założyć samodzielny warsztat rzemieślniczy lub handlowy.

Ze względu na możliwie największe rozłożenie rat ubezpiecze

nia i wobec naszych warunków demograficznych możliwe byłoby ubezpieczenie przy zawieraniu małżeństwa (około 25 roku życia), kiedy ubezpieczony zakłada rodzinę, przy czym licząc według obecnych danych przeciętny wiek życia wynosi 65 lat, a więc pozostałoby 40 lat na spłatę raty ubezpieczenia.

Zresztą niewątpliwie realizacja tego projektu jest wobec zupełnego wyczerpania finansowego wsi niezwykle trudna.

Nie należy jednak zapominać jeszcze o jednej dotkliwej stronie zagadnienia. — Mianowicie obecnie młodszy brat emigruje ze wsi do miasta jako bezrobotny. Gdyby mógł dostać spłatę części spadku — nie tylko nie byłby w mieście ciężarem, ale mógłby założyć samodzielny warsztat rzemieślniczy lub handlowy.

Ze względu na możliwie największe rozłożenie rat ubezpiecze

nia i wobec naszych warunków demograficznych możliwe byłoby ubezpieczenie przy zawieraniu małżeństwa (około 25 roku życia), kiedy ubezpieczony zakłada rodzinę, przy czym licząc według obecnych danych przeciętny wiek życia wynosi 65 lat, a więc pozostałoby 40 lat na spłatę raty ubezpieczenia.

Zresztą niewątpliwie realizacja tego projektu jest wobec zupełnego wyczerpania finansowego wsi niezwykle trudna.

Nie należy jednak zapominać jeszcze o jednej dotkliwej stronie zagadnienia. — Mianowicie obecnie młodszy brat emigruje ze wsi do miasta jako bezrobotny. Gdyby mógł dostać spłatę części spadku — nie tylko nie byłby w mieście ciężarem, ale mógłby założyć samodzielny warsztat rzemieślniczy lub handlowy.

To jest tak:

Daleki Wschód

Nieoczekiwana sytuacja na dalekim wschodzie zaostrzyła się wskutek roboty komunistycznej na terenie Chin.

Oto zbuntowane przez agentów Moskwy oddziały uwieżyły marszałka Czang Kai Szeka, faktycznego szefa centralnego rządu chińskiego.

Zbuntowane wojsna domagają się wystąpienia zbrojnego przeciw Japonii. Niewątpliwie wojna taka zaabsorbowałaby Japonię na długi czas i tym samym zapewniłaby Rosji spokój na wschodzie... chyba że konflikt rozszerzyłby się.

Mielibyśmy w takim razie wojnę rosyjsko-japońską na terenie Chin, obok wojny rosyjsko-niemieckiej na terenie Hiszpanii.

Najsmutniejszy w tym wszystkim jest los państw, będących jedynie terenem ścierania się obcych imperializmów...

Efekty i prawda

Prasa sanacyjna roi się o zachwytów z powodu zakończenia pory wodnej na Sole w Porąbce, której wybudowanie kosztowało około 20 milionów złotych.

Przypomina przy tym różne wyzniny w rodzaju budowy portu w Gdyni i t. p. Każdy niewątpliwie cieszy się z tego, że wybudowano port w Gdyni, czy zapórę wodną w Porąbce.

Trzeba jednak pamiętać o tym, że właściwym miernikiem dla oceny polityki gospodarczej rządu jest ogólny stan dobrobytu, a nie poszczególne inwestycje. Państwo dysponuje zawsze sposobami prze noszenia dochodu społecznego, może więc także skupić większą ilość środków na wykonanie paru efektownych dzieł, choć skądś znajdą rozmiary inwestycji są przerażające male.

Warto tu przypomnieć znane twierdzenie, że od czasu odzyskania Niepodległości, zbudowano w Polsce niecałe 100 km. nowych linii kolejowych rocznie, podczas gdy od wybudowania pierwszej linii kolejowej w Polsce do chwili wybuchu wojny na ziemiach polskich przeciętnie budowano przeszło 250 km. nowych kolei rocznie.

Takie wskaźniki ogólne są o wiele bardziej istotne od skłaniania efektów w postaci zakończenia tej czy innej roboty publicznej...

Miast do baru na jednego idź na pączek do Blikiego N. Swiat 35

Pozwolenie władz partyjnych

musza uzyskać zeznający w sądzie hitlerowcy
BERLIN 13.12. Dziennik ustaw Rzeszy publikuje dziś ustawę „O przesłuchiowaniu członków partii NSDAP i jej formacji”.

W związku z ustawą tą czynnik miarodajne oświadczają, że zasadnicze znaczenie ustawy polega na prawnym ugrupowaniu ochronnym partii NSDAP. Członkowie partii zobowiązani są do przestrzegania zasady nieujawniania tajemnic służbowych, również go opuszczeniu szeregow partyjnych. Na wypadek powołania przywódców partii lub jej formacji w charakterze świadka lub

21 b. m. przyjazd Constantinescu

Dowiadujemy się, że przyjazd gubernatora Rumuńskiego Banku Narodowego p. Constantinescu został wyznaczony na dzień 21 b. m.

I-wsza DOROCZNA TANIA SPRZEDAŻ

2850 FUTER

KRASNOWSKA

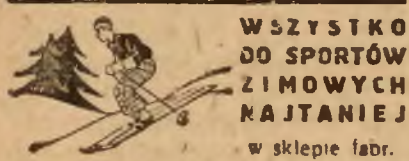
TREBACKA 4
SENATORSKA 10

75 KARAKULÓW od zł. 1100 175 FOKOWYCH od zł. 280
115 KARAK. z kawalków 575 500 ZREBAKÓW 210
250 LAPEK KAR. 475 625 JUNATÓW 175

i wiele innych od 100 zł. KREDYT. Ze względu na wysoką jakość towaru zwiększamy gwarancję do lat 4 i 4 lata gratis futra przechowywujemy. FUTERKA DZIECIENNE W WIELKIM WYBORZE od 45. Mufki od 8 zł.

Ostatni wielki kiermasz gwiazdkowy Zw. Art.-Plast.

W tygodniu przedświątecznym od 15 do 21 bm. odbędzie się wielki kiermasz obrazów w lokalu Związku Zawodowego polskich artystów plastyków al. Ujazdowskie 37 m. 27 w godzinach od 11 — 20. Ostatnia okazja taniego nabycia dzieł sztuki najwybitniejszych artystów.

C. GRABOWSKI
WARSZAWA — SZPITALNA 7

Święta się zbliżają...

Święta wiszą w powietrzu... Czuję się ich przedsmak wszędzie, a szczególnie na ulcach, mijając oświetlone, bogate wystawy sklepowe i na targach, gdzie krąży już od świątecznych choinkowych i na placach, gdzie leżą osnute stopy choinek. Wszystko to wyraźnie zwiastuje, iż święta się zbliżają. Tem nie mniej nie wolno nam zapomnieć o mieszkaniu. By nie narazić się na przykrość ze strony męża lub gości, trzeba mieszkanie zawnęczas doprowadzić do odświętnego wyglądu — radzimy naszym Panom kupić dziś jeszcze w najbliższym sklepie, najlepszą w chwili obecnej, zaprawę do podłóg „Dobrolin” która z podłóg czyni istne cuda. Mieszkanie, nawet ogromnie zaodbane, po natarciu podłóg zaprawą „Dobrolin”, przybierają odświętny charakter.

ABC sportowe

Hokej i zwycięstwo Łotyszów w Łodzi

W sobotę odbyły się zawody w grach sportowych reprezentacyjnych zespołów Łodzi z drużyną akademickiego mistrza świata drużyny „Universitäts-Sports” z Rygi. W siatkówce męskiej zwyciężyli Łodzianie w stosunku 2:0 (15:11 i 16:14).

Hokeiści Cracovii remisują w Katowicach

Rozegrany w sobotę wieczorem mecz hokejowy pomiędzy Cracovią a katowicką Pogonią przyniósł wynik nierozstrzygnięty 3:3 (0:0, 2:1, 1:2). Cracovia wystąpiła w osłabionym składzie, Pogoń natomiast była wzmocniona kanadyjczykami Smithem i Thompsonem.

W koszykówce goście zwyciężyli w stosunku 38:46 (39:24). W drużynie gości najlepszymi strzelcami okazali się Jucina (28), Elmuts (22) i Raudzins (17). W drużynie gospodarzy na wyróżnienie zasługują Załęski i Pile.

Proroctwa dla pływaków

W węgierskim dzienniku „Pesti Napló” ukazał się ciekawy artykuł słynnego pływaka węgierskiego dr. Barany na temat olimpiady pływackiej w Tokio w 1940 r.

Tokio osiągną co najmniej następujące wyniki:
100 mtr. stylem dowolnym — 56,6 s.
400 mtr. st. dow. — 4:33,9 sek., 1500 mtr. st. dow. — 18:26,3 sek., 200 mtr. st. klas. — 2:37 sek., 100 mtr. na wznak — 1:03,6 sek., sztafeta 4x200 mtr. st. dow. — 8:33,3.

Kronika sportowa

CHMIELEWSKI WYSTĄPI NA RINGU DOPIERO W STYCZNIU
Jak nam komunikują, dopiero w dn. 17 grudnia r. b. Chmielewski opuści szpital wojskowy w Łodzi, w

którym przebywa. Jakkolwiek Chmielewski już trenuje, to jednak startować w walkach będzie mógł w najlepszym razie dopiero w styczniu 1937 r.

KRYSTALIZY — BRZY — PORCELANA
CERAMIKA i t. p.
Wielki wybór. Na okres świąteczny ceny znacznie niższe
ALEKSANDER
WŁ. A. STACHNIEWSKI
Nowy-Swiat 41

GILZY „OKEJ”
z DWEMA Z WATKAMI
(oryginalne filtry syst. doktora D. Popowa i mż. J. Semenowa, patent Nr. 17.295).
a więc o 50 proc. tańsze od gilz innych tego typu
Wbrew mniemaniu, że tylko gilzy drogie są dobre, oświadczamy publicznie, że gilzy „OKEJ” wykonane są z tej samej bibułki, jaką konkurencja nasi stosują do gilz 40 50 i 60-cio groszowych natomiast filtry gilz „OKEJ” w działaniu są co najmniej równie filtrom gilz najdroższych i najbardziej reklamowanych.
Moga to potwierdzić konkurencja nasi, albo niech nam zrobią zarzut
Tylko stałe żądanie gilz „OKEJ”
przez życzliwych nam palaczy ziamie złośliwy bojkot pewnej grupy kupców i pozwoli nam zatrudnić większą ilość bezrobotnych Polaków
PRZEMYSŁ GILZOWY
STEFAN KAMIŃSKI
Warszawa Rymarska 12
firma chłodziarska

Przedłużenie wystawy sprzedaży dzieł sztuki

Wystawa — sprzedaż dzieł sztuki zorganizowana w salonach Cz. Garlińskiego i „Zachęty” przez Komitet Przyjaciół Sztuki w porozumieniu z organizacjami artystów, miała zostać zamknięta w sobotę dnia 12 grudnia r. b. Wobec jednak wielkiego powodzenia tej imprezy oraz wobec tego, że mnóstwo osób i instytucji domagało się przedłużenia okresu taniej sprzedaży dzieł sztuki Komitet postanowił zamknąć w sobotę jedynie wystawę-sprzedaż w salonie Cz. Garlińskiego, natomiast dzieł sztuki w małym salonie „Zachęty” (Królewska 17) przedłużyć na przeciąg całego tygodnia.

A więc w ciągu najbliższego tygodnia w salonie „Zachęty” nabywać można dzieła sztuki po cenach następujących:

obrazy w cenie: zł. 25, 50, 75 i 100,
rzeźby w cenie: zł. 75, 100 i 150,
drzeworyty: zł. 7,50 i 10,
akwaforty: zł. 10 i 15.

KUPON

wydawnictwa „ABC”

upoważniający okaziciela do nabycia jednego dzieła sztuki po niższej cenie w salonie sztuki „Zachęty” (Królewska 17)

KIERMASZ FIRM CHRZEŚCIJAŃSKICH

T. GALECKI

WARSZAWA UL. JASNA 8

UBIORY futra, palta, garnitury gotowe — zamówienia
męskie i damskie **MATERIAŁY UBRANIOWE**
najtaniej nabyć można w hurtowym składzie
J. SYTA Marszałkowska 60, I piętro tel. 7.27.90

NA GWIAZDKĘ

CENY ZNIŻONE

OBUWIE pokojowe KALOSZE — ŚNIEGOWCE — PÓNCZO-
CHY lecznicze PASY elastyczne, oraz wszelkie wyroby GU-
MOWE. CERATY PELERYNY NIEPRZEMAKALNE LINO-
LEUM.

C. J. BORUCKI W-wa Marszałkowska 79

Wielka sprzedaż gwiazdkowa

w firmie

L. NOWAKOWSKI I SYN

Warszawa, ul. Elektoralna 24 róg Solnej tel. 503-23

w wielkim wyborze poleca:

UBIORY MĘSKIE oraz **GOTOWE I NA ZAMÓWIENIA**
KOZUSZKI ZAKOPIAŃSKIE

Ceny konkurencyjne.

Firma istnieje od 1890 roku

Mile i praktyczne podarki gwiazdkowe jak:

BAROMETRY LORNETKI **12**
FOTO-APARATY od zł.

poleca **K. RUDOLF** Marszałkowska 14F

NA GWIAZDKĘ

WIELKI WYBÓR

FUTER — UBRANIE MĘSKIE — GOTOWYCH

i na zamówienie CENY ZNIŻONE

STEFAN PROSINSKI Śto-Krzyska 26

tel. 2.85-09

WŁÓCZKI — WEŁNY

I. FILINSKI SKLEPY

Marszałkowska 101, N-Swiat 32

i Ma szalkowska 127 w podwórzu

ODKURZACZE FROTERTKI „PROGRESS”

Najtrwalsze z długoletnią gwarancją. Najnowsze modele tylko po zł. 275. W własnych warsztatach przeprowadzamy szybko i tanio reperację wszystkich modeli

J. JOZEFOWSKI I Ska

Warszawa, Mokołowska 31 tel. 555.23

SIWE WŁOSY odzyskują pierwotny kolor po użyciu wody

„PELANIN”

Woda ta nie farbuje, lecz przywraca naturalny kolor włosów

J. WRÓBLEWSKIEJ

ALBERTA 1 (róg Wierzbowej) Tel. 6.75-56

PLATERY

Noże, widelce, łyżki i łyżeczki

na białym met. dubeltowo srebrzone, oraz wykintne przedmioty na podarki gwiazdkowe po cenach najniższych poleca

Arsen ZMIDZIŃSKI

Alberta Nr. 1 róg Wierzbowej

Firma istnieje od 1906 roku

SWIECE

CHOINKOWE

STEARYNOWE

poleca:

Krajowa Fabryka Swiec

H. MARENDOWSKI

Warszawa — Leszno 4

RADIO NA GWIAZDKĘ

NABYWAJCIE tylko w „PRĄDNICA”

CHRZEŚCIJAŃSKIEJ firmie

ul. ŻELAZNA 75 a róg Chłodnej

ul. ŚTO-KRZYSKA 12 obok LOPP

PIECYK „TERMOMIK”

Ogrzeje i osuszy mieszkanie

— zaoszczędzi opał —

Sprzedaż: JEROZOLIMSKA 18, tel. 2.01-32

STEMPLE I PIECZĘCE

wykonuje solidnie, szybko i tanio

WYWIÓRNA bracia

CVIGIELSCY

Warszawa, Marszałkowska

119, Zielna 14, tel. 691-04

SPRZEDAŻ PRZYBORÓW PODRÓŻNYCH

Ryszarda KERNESS

Trębacka 5

duży wybór torebek damskich.

JEDWABIE-WEŁNY

W. NAWARA

WARSZAWA

MARSZAŁKOWSKA 123

Róg Siennej Tel. 6.12-95.

WIELKI WYBÓR

CENY NISKIE

KTO chce mieć dobry zegarek niech kupi lub repara u specjalisty majstra cehowego Wiktora Cukierta, Marszałkowska nr. 58.

MAGAZYN BŁAWATNY

CZAJKOWSKIEGO

Warszawa, ul. Senatorska Nr. 10

Poleca na gwiazdkę: wełny, jedwabie, flanele, duży wybór resztek, oraz konfekcje damską.

MAGAZYN KONFEKCJI DAMSKIEJ

A. KLARFELDOWA

MARSZAŁKOWSKA 111 tel. 975-61

KRAWATY znane z wyrobu

pracowni Łagowskiego

MARSZAŁKOWSKA 123 m. 2 I piętro

poleca najtaniej od najskromniejszych

wykwintnych — oraz odwieża używane.

MLEKO ŚMIETANKA

pełne sterylizowane 10%

homogenizowana i sterylizowana

niezastąpiony artykuł odżywczy

wzmocniający organizm dla dzieci i starców.

PRZETWÓRNA

S. CHARAŻIŃSKI

W-wa Reclana 5, tel. 582-42

WEŁNY I JEDWABIE

nowości na 1937 r.

poleca dom. low.

JERZY SZYNKLEWSKI

W-wa Chmielewska 35

Wielki wybór. Najniższe ceny. Materiały bielskie ubraniowe. Piótna

wszelkie, ręczniki, koce, koldry, watałina, prześcieradła, koperty. Ceny

najniższe. Odpowiedzialnym kredyty.

Najtaniej poleca:

naczynia kuchenne

wyrobione z porcelany

wyłomaczki, żyłowy szkło i porcelana

W. JEDLIŃSKI

W-wa SENATORSKA 4

tel. 2.50-57

Reklama — potęga handlu

Zakupy przedświąteczne tylko w firmach polskich!

Sąd o Płomyku i Z.N.P.

Trucizna propagandy bolszewickiej sączona metodycznie do dusz dziecięcych

Sąd Okręgowy opracował motywy w sensacyjnym procesie o 25 numer „Płomyka”, zawierający propagandę i kult dla Rosji Sowieckiej. Jak wiadomo, redaktor odpowiedzialny „IKC” został uniewinniony z zarzutu zniesławienia redakcji „Płomyka” i Zw. Nauczycielstwa Polskiego.

Motywy Sądu Okręgowego są b. obszerne. Stwierdzają, że istotnie krytyka, jakiej poddano numer 25-ty „Płomyka” była uzasadniona, lecz niezasadniona. Przede wszystkim przy wydaniu wyroku Sąd oparł się na zeznaniach ks. pralata Kwiatkowskiego, który zna stosunki w Rosji Sowieckiej.

Marzenia o cioci Szac

Istocie — stwierdza sąd — zainscenizowane dla dzieci wiece propagandowe, mające na celu uświadomienie klasowe najmłodszych dla dzieci, o których szeroko rozpisywał się „Płomyk”, to w szczyt obywateli, nie zaś ich rozrywkę i naukę w europejskim znaczeniu. Artykuł o teatrze dla dzieci, zamieszczony w numerze sowieckim „Płomyka” stwarza sugestię, że dzieci ZSRR niczego więcej nie mogą pragnąć, bo mają zaspokojone wszelkie potrzeby materialne i duchowe, a w szeregu tych potrzeb teatr jest ostatnią, zaspokojoną przez „idealny teatr Cio-ci Szac”, chociaż rzeczywistość sowiecka mówi o milionach dzieci bezdomnych, włączających się po całym państwie bolszewickim. Artykuł przedstawił więc stosunki sowieckie fałszywie z ominięciem ujemnych momentów życia w Rosji.

„Raj robotnika”

Również drugi artykuł „Płomyka”, list pioniera posiada taki sam charakter. Z artykułu tego młodociany czytelnik dowiaduje się o niebywałym rozmachu przemysłu sowieckiego, o niezwykłej pracowitości robotników sowieckich, podniesionych na wyżyny bohaterstwa, ale nie wie o wyzysku „Stachanowskiego” systemu. Artykuł bowiem przemilcza o różnicy położenia i

traktowania obywatela nie należącego do partii i komunisty, oraz o doli „liszeńców”.

Zarzuty propagandy są zatem całkowicie uzasadnione. Cechuje je tendencja wytworzenia w umyśle czytelnika przychylnego nastroju do Sowietów.

Celowa „robotka”

Charakter propagandowy uwydatnia się jeszcze jaskrawiej, gdy numer 25-ty zestawia się z numerem poprzednim, 24-ym „Płomyka”, piszącym o robotniku polskim. Zarówno ilustracje, jak i treść artykułów muszą wywrzeć na dzieciach ponure i groźne wrażenie. Zestawienie tego obrazu z bohaterami i szczęśliwym robotnikiem sowieckim, mówi samo za siebie. Powinno być też obywateli tych numerów nie jest bynajmniej przypadkowe. Redakcja „Płomyka” sama stwierdza, że uczyniła to celowo.

Truciele dusz dziecięcych

W tych warunkach dojść należy do wniosku, że zarzuty postawione pod adresem nr. 25 „Płomyka” są prawdziwe. Zatrucie dusz dziecięcych jadłem bolszewizmu, to może dosadne, ale prawdziwe wyrażenie.

Metody stosowane przez „Płomyk” uwypuklają się jeszcze bardziej, gdy zestawia się zalecenia propagandowe ostatniego kongresu moskiewskiego. Zalecenia te idą w kierunku chytrej i perfidnej propagandy i stosowania taktyki „konja trojańskiego”. W tych warunkach Sąd Okręgowy doszedł do przekonania, że dowód prawdy w procesie redakcji „Płomyka” i Zw. Naucz. Polsk. przeprowadzono w całej pełni, a wobec braku cech przestępstwa ze strony redakcji „IKC” sąd wydał wyrok uniewinniający.

Konsekwencje

Motywy wyroku raz jeszcze dosadnie stwierdzają szkodliwą działalność lewicowego Związku Nauczycielstwa Polskiego oraz tygodnika „Płomyk”, przeznaczone

go dla najmłodszych obywateli naszego Państwa.

Ale czy zmienia stosunek władz do źródeł jadu zabijającego, zaturawającego dusze naszych dzieci? Czy przynajmniej skasowane będą dotychczasowe przywileje trucicieli?

Czang-Kai-Szek uwięziony

Zrewoltowane wojsko żąda wypowiedzenia wojny Japonii

LONDYN, 12. 12. Marsz. Czang-Kai-Szek został aresztowany przez zbuntowane wojska w Sian-Fu.

Dowódca armii w Sian-Fu Czang-Tse-Liang, syn marszałka Czang-Tsue-Lina domaga się reorganizacji ustroju państwowe

go i natychmiastowego wypowiedzenia wojny Japonii. W Nankinie ogłoszono stan wyjątkowy.

Zbuntowana armia północno-wschodnia liczy 100.000 żołnierzy i uchodzi za najlepiej wyposażoną armię Chin.

Centralny rząd chiński miał

zobowiązać się do zbadania wszystkich warunków Czang-Sue-Liang pod warunkiem zwolnienia marszałka Czang-Kai-Szeka.

TOKIO, 12. 12. Koła rządowe japońskie oświadczają, że jeżeli wypadki w Sian-Fu przybiorą poważny obrót, stosunki chińsko-japońskie wejdą w fazę najostrejszego napięcia.

62 salwy armatnie witają Króla Jerzego VI jako prawomocnego władcę W. Brytanii

LONDYN, 12. 12. O godz. 11-ej w pałacu St. James tajna rada królewska ogłosiła wstąpienie na tron nowego monarchy. Dokument, który proklamuje „wysokiego i potężnego księcia Alberta Fryderyka - Artura - Jerzego jedynym prawomocnym i prawnym władcą Jerzym VI, z Bożej łaski królem Wielkiej Brytanii, Irlandii, dominów angielskich poza

morzami, obrońcą wiary, cesarzem Indii” został podpisany przez wszystkich obecnych członków rady tajnej, a m. in. przez księżkę krwi królewskiej, arcybiskupa Canterbury, premiera Balda, wicepremiera Mac Donalda, speakera izby gmin — Fitzroya, ministrów, parów Anglii, komisarzy dominów, lorda majora Londynu i wielu innych dostojników.

Uroczysty pochód przez miasto

O godzinie 15-ej, według czasu angielskiego, nastąpiło uroczyste odczytanie aktu proklamacji nowego króla w 4-ch punktach Londynu, a mianowicie z balkonu pałacu St. James, z Temple Bar, na Charing Cross i ze stopni gieldy królewskiej.

Po odczytaniu aktu proklamacji z balkonu pałacu St. James, uformował się pochód, złożony z karoc dworskich, w których zajęli miejsca dostojnicy. Pojazdy były poprzedzane przez trębaczów.

Na Charing Cross, nastąpiło znów odczytanie proklamacji, poprzedzone dźwiękiem fanfar. Z koła pochód udał się do Temple

Bar, gdzie przechodzi granica dawnej City londyńskiej, a większego Londynu.

Na procesję oczekiwał wysłannik lorda majora, w otoczeniu herolda i giermków.

Lord-major zezwala

Jeden z heroldów pochodzący królewskiego zstąpił z konia i zwrócił się do przedstawiciela lorda majora Londynu z prośbą o zezwolenie na przejście granicy City, celem dokonania proklamacji króla Jerzego VI. Wysłannik lorda majora pozwolenia tego udzielił.

Uczestnicy pochodu orzekali, że granicę City i wrocą lordowi - majorowi dokument rady tajnej. Następnie w odległości zaledwie 50 mtr. na Chancery Lane proklamacja zostaje odczytana po raz trzeci przez heroldów. Pochód zwiększa się, ponieważ przyłączają się doń lord-major i oldermanni.

Salut armatni

Procesja kieruje się do gmachu gieldy królewskiej w bezpośrednim sąsiedztwie Banku Anglii i ratusza. Tu następuje poraz czwarty i ostatni odczytanie proklamacji o wstąpieniu na tron Jerzego VI. Jednocześnie bateria artylerii ustawiona w Hyde Park, oddaje salwę, złożoną z 62 strzałów. (21 jako zwykła salwa królewska i 41, to jest tyle, ile lat liczy nowy król).

O godzinie 14 min. 45 zebrały się obie izby parlamentu, celem złożenia przysięgi na wierność nowemu królowi Jerzemu VI.

Ks. Windsor gościem Rotschilda

PARYŻ, 12. 12. Król Edward przybył dziś do Dunkierki i udał się samochodem do Boulogne sur Mer. Z Boulogne sur Mer król angielski wsiadł do pociągu zurychskiego, do którego docepiono specjalny wagon sypialny.

Ks. Windsor przybędzie do Bazylei w niedzielę rano o godz. 6-ej pociągiem pospiesznym Boulogne — Bazylea i uda się praw-

dopodobnie natychmiast w dalszą drogę do Zurichu.

WIEDEN, 12. 12. Według otrzymanych tu wiadomości, książę Windsoru ma jutro rano przekroczyć granicę szwajcarsko-austriacką. Wyrażane są tu przypuszczenia, że uda się on do miejscowości Kitzbuehel, bądź na zamek bar. Rotschilda pod Wiedniem, w którym bawił podczas

Najlepszym doradcą polskiego kupca jest

Tygodnik Handlowy

Karać pracodawców - wyzyskiwaczy!

Zatara w fabryce chemicznej w Welnowcu

W fabryce chemicznej w Welnowcu od dłuższego czasu trwa ostry zatarg między właścicielem fabryki Siegreichem a robotnikami. W fabryce tej robotnicy pracują w najgorszych warunkach, bez odzieży ochronnej, narażeni na gryzące działanie chemikaliów. Stawki wynagrodzenia wynosiły dotychczas od 30 do 40 gr. za godzinę i dopiero na skutek interwencji Związku zawodowego robotników przemysłu chemicznego zostały podwyższone o 5 — 10 groszy. Ta podwyżka nie rozwiązuje jednak sprawy stawek robotniczych. I tak są one głodowe.

W istniejącym zatargu, właściciele fabryki świadomie działają na zwłokę, co powoduje wielkie wzburzenie wśród robotników. W

chwili obecnej prowadzone są bezpośrednie układy nakazane przez Inspektora Pracy.

We wszystkich tego rodzaju wypadkach, tak licznych w czasach obecnych, Inspekcja Pracy winna występować z całą energią. Czy jednak zawsze tak jest?

Ostatnia wola

Pirandella

Jak donosi agencja Stefaniego Luigi Pirandello w ten sposób wyraził swą ostatnią wolę, dotyczącą pogrzebu: „Pragnę, aby nikt nie szedł za moją trumną. Winno być nas trzech na pogrzebie: koń, woźnica i ja”.

SW. MIKOŁAJ ZNA SIĘ NA PREZENTACH

ECHO

lukusowy — 3 lampy — 3 zakresy — na pr. m. 33.—
lukusowy — 2 lampy — na pr. m. 27.—
b. wydajny — 2 lampy na pr. m. 17.—
2 lampy — b. wydajny na pr. m. 19.50
3 lampy — baterijny — b. selektywny 16.—
głosnik z wzmacn. do odb. detektor. 9.—

NA 10 RAT

Sprzedaż w większych sklepach radiowych

PAŃSTWOWE ZAKŁADY TELE- I RADIOTECHNICZNE W WARSZAWIE

Ochrona rynku pracy przed napływem cudzoziemców

Rządowy projekt ustawy o zmianie rozp. Prez. Rzecz. o ochronie rynku pracy, który wpłynął do laskiej marszałkowskiej, przewiduje dwie zmiany, a mianowicie:

a) możliwość cofnięcia udzielonego już pracodawcy zezwolenia na zatrudnienie cudzoziemca, o ile dalsze zatrudnienie może przynieść szkodę interesom Państwa, w szczególności jego interesom gospodarczym, co dotąd było niemożliwe;

b) wprowadzenie specjalnego

zezwolenia na pracę dla cudzoziemca, przebywającego po 1-ym stycznia 1922 r. w Polsce, które to zezwolenia dopiero zwalniali ich pracodawców od przestrzegania rygorów dotyczących zatrudnienia cudzoziemca.

Te zezwolenia będą wydawane o ile umowy między państwowe nie stanowią inaczej na podstawie swobodnego uznania władz.

WYTWÓRNIĄ SKRZYŃ
E. ŻAK. Ogrodowa 58. tel. 6.98-81

WYKWIŃTNE KRAWIECTWO WOJSKOWE I LWIŁNE Na m. are
Ceny przystępne B-cia OSTROWSKY N. Świat 44 tel. 5.37.32 WARUNKI DOGODNE

Gen. Żeligowski czy dr. Surzyński? Wybory nowego wicemarszałka Sejmu

Porządek dzienny wtorkowego posiedzenia Sejmu obejmuje 18 punktów, a mianowicie pierwsze czytania czterech rządowych projektów ustaw: zmiana rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o nadzwyczajnych komisjach rozjemczych, oraz zmiana rozporządzenia o godłach i barwach państwowych, ograniczenie obrotu nieruchomościami powstałymi z parcelacji i zmiana ustawy o ochronie lasów, nie będących własnością państwową.

Dalej, są pierwsze czytania kilku projektów ustaw złożonych przez posłów, m. in. projekt posła Michałowskiego, domagający się zmiany ustawy o państwowym podatku dochodowym i projekt kiego przemysłu p. Hołyńskiego.

Sowieckie łodzie podwodne pod flagą hiszpańską

LONDYN, 12. 12. Do Foreign Office nadeszła wczoraj nota rządu tymczasowego w Burgos, donosząca, że, według posiadanych informacji, pewna liczba sowieckich łodzi podwodnych, pływających pod narodową flagą hiszpańską, pod

pośla Dudzińskiego w sprawie zmiany dekretu Prezydenta R. P. z 30 września o państwowym gospodarstwie leśnym.

Następuje dalej wniosek pos. Nowaka w sprawie zmiany regulaminu Sejmu, wybór wicemarszałka Sejmu, w miejsce p. Byrki oraz kilka projektów ustaw, zatwierdzonych już przez komisję, m. in. kredyty dodatkowe i zmiana kodeksu cywilnego.

Na stanowisku wicemarszałka S. mu wysuwane są kandydatury gen. broni Lucjana Żeligowskiego, prezesa Koła Rolników i dr. Surzyńskiego, przewodcy poznańskich „naprawczych”. Mówi się również o przedstawicielu ciężkiego przemysłu p. Hołyńskim.

Nota powyższa, przekazana została za pośrednictwem ambasady brytyjskiej w Hendaye. Jest rzeczą prawdopodobną, że rząd W. Brytanii podejmie kroki pod narodową flagą hiszpańską, celem zbadania tej sprawy.

REDAKCJA: Warszawa, Al. Jerozolimskie 121. Telefony 606-62 (sekretariat) 668-99 (ogólny). Sekretars redakcji przyjmuje interesantów codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt w godz. 12—13.

ADMINISTRACJA: Warszawa, Al. Jerozolimskie 3a. Dział Ogłoszeń i Kantor (prenumerata) — Aleje Jerozolimskie 3a. I piętro, tel. 7-27-33. Skrzynka pocztowa 745. Konto PKO 23400. Adres telegraficzny — ABC Warszawa.

PRZEDSIĄWZIELSTWA: Piotrków Trybunalski, Głowackiego 3, tel. 50. Włocławek, Cyganki 24, tel. 136. PRENUMERATA: miejscowa (z odnośnikiem do domu) i na prowincji zł. 2.20 miesięcznie; wydanie 8 wraz z dziełami Sienkiewicza zł. 3.30 miesięcznie.